

รูปแบบการดำเนินชีวิตและความต้องการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราในเขตชุมชนเมือง
กลุ่มจังหวัดเบญจบุรีพาสุวรรณภูมิ

The Life-style and Needs for Service of the Elderly in Community of
Benjaburapa Suwannapummi Cluster

อำนวย ปาอาย
Amnuay Pa-eye

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ 422 ถนนมรุพงษ์ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา 24000
Faculty of Management Sciences, Rajabhat Rajanagarindra University, 422 Marupong road, Amphoe Mueang,
Chachoengsao Province, 24000, Thailand
Corresponding author, e-mail: noi.amnuay@gmail.com
(Received: Jun 13, 2018; Revised: Aug 6, 2018; Accepted: Aug 20, 2018)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิต ศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการบริการและการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราในเขตชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัดเบญจบุรีพาสุวรรณภูมิ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ คนวัยชราที่พักอาศัยในชุมชนเมืองในกลุ่มจังหวัดเบญจบุรีพาสุวรรณภูมิจำนวน 390 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า คนวัยชราส่วนใหญ่ใช้ชีวิตประจำวันอยู่กับบ้าน บุคคลที่ดูแลเป็นลูกหลาน มีเงินออมไม่เกิน 50,000 บาท มีรายจ่ายหลักเป็นค่าอาหารและรายจ่ายที่จำเป็น ซื้อสินค้าจากร้านโชห่วยใกล้บ้าน มีความต้องการบริการการรักษาพยาบาลมากที่สุด มีลักษณะการใช้ชีวิตแบบธรรมดา ลูกเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อการเป็นอยู่ และรับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ คนวัยชราที่มีความต้องการบริการดูแลอำนวยความสะดวกโดยภาพรวม และด้านบริการรักษาพยาบาลอยู่ในระดับมาก คนวัยชราที่มีเพศสภาพสมรส และอาชีพเดิมแตกต่างกัน มีความต้องการการบริการดูแลอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน แต่คนวัยชราที่มีอายุ การศึกษา และรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการการบริการดูแลอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : รูปแบบการดำเนินชีวิต ความต้องการบริการ คนวัยชรา

Abstract

The purpose of this research was to study the life-style and to study needs for Service of the elderly in community of Benjaburapa Suwannapummi Cluster. Samples for this research were 390 people. Mix method sampling was conducted. A questionnaire was used for collecting data. The data were analyzed using percentile, mean, standard deviation, t – test, One way ANOVA. The research findings were as follows: According to life-style of the elderly, it was found that most of them stayed at home. The person who take-care was son. The money saving was amount 50,000 bath. They bought goods form old convince store. The need service was health care. The way of life was simplify life. The person who being importance was son. The information of goods and service received from television. The elderly had needs for service in high level. and the needs for service comparative result: the elderly with different sex, marriage, education and career showed no statistic difference significantly in needs of service at the 0.05 level. On the contrary: the elderly with different age, education and income showed statistic difference significantly in needs of service at the 0.05 level.

Keywords: Life-style, Service needs, The elderly

บทนำ

ผู้บริโภคยุคใหม่ได้มีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตเนื่องจากลักษณะอาชีพ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และลักษณะการตลาดของสินค้าและบริการได้มีการเปลี่ยนแปลงไป ทำให้พฤติกรรมผู้บริโภคการเลือกซื้อสินค้าผ่านช่องทาง การตลาดที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560 เป็นต้นไป คนวัยชราในประเทศไทย จะมีปริมาณและสัดส่วนต่อ ประชากรโดยรวมของประเทศเพิ่มมากขึ้นเป็นประมาณร้อยละ 20 ของประชากร คาดการณ์ได้ว่าจะมีคนวัยชรา ประมาณ 10 ล้านกว่าคน (National Statistical Office, 2016, p.5) และดัชนีผู้สูงอายุในสังคมไทยได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากสถิติของ สำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ.2541 ในจำนวนประชากร 1,000 ราย มีผู้สูงอายุในอัตราส่วน 31.2 (พ.ศ.2540) เมื่อเทียบกับ พ.ศ.2536 ดัชนีผู้สูงอายุในอัตราส่วน 21.2 ซึ่งเพิ่มถึง 10 เท่า ผู้สูงอายุเหล่านี้กำลังประสบปัญหาหลายด้านตั้งแต่ด้าน สุขภาพ การต้องพลัดพรากเมื่อสามีหรือภรรยาตายจากกัน และต้องต่อสู้กับความเหงาและสภาพการอยู่คนเดียว ผู้สูงอายุบาง รายเกิดความท้อแท้สิ้นหวังที่ทำให้ตนเองต้องเป็นภาระกับลูก ๆ ที่มีรายได้หาเลี้ยงตนเองก็ยังไม่พอเพียง สังคมไทยในอดีตไม่ ว่าจะเป็นสังคมเมืองหรือชนบท การอยู่อาศัยร่วมกันเป็นลักษณะครอบครัวขยาย (Extended family) ที่มีคน 3 รุ่น อยู่รวม อาศัยในชายคาเดียวกันที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูก และปู่ย่า หรือตายาย รวมทั้งลูกหลานที่ยังไม่แต่งงาน ปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่ ครอบครัวไทยใช้ชีวิตแบบครอบครัวเดี่ยว (Nuclear family) ที่มีเพียงพ่อ แม่ และลูกเท่านั้น ย่อมชี้ให้เห็นว่าเป็นการ แยก "ผู้สูงอายุ" ออกจากครอบครัวอย่างสิ้นเชิงเพราะต่างฝ่ายต่างแยกกันอยู่ (Naresuan University, 2016, p.1)

ลักษณะสำคัญด้านพฤติกรรมผู้บริโภคของคนวัยชราได้แก่ เป็นวัยที่เกษียณการทำงาน รายได้หลักจากการทำงาน จะหายไป คงเหลือเพียงเงินบำนาญบำนาญ และเงินออมที่เก็บสะสมไว้ส่วนหนึ่ง แต่คนวัยชรายังมีความต้องการสินค้าและ บริการ โดยเฉพาะบริการบางประเภทอาจมีมากเพิ่มขึ้นตามลำดับเช่นรายจ่ายด้านสุขภาพอนามัย ค่าใช้จ่ายในการพักผ่อน หย่อนใจบริการการดูแลสุขภาพหรือคนวัยชรา ซึ่งเป็นบริการส่วนบุคคลสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่การบริการรับใช้ บริการจัดการ ภารกิจ และบริการดูแลสุขภาพ เป็นต้น เป็นบริการที่เกิดขึ้นและได้รับความนิยมในประเทศที่พัฒนาแล้วและมีประชากรวัย ชราจำนวนมาก เนื่องจากสอดคล้องและสนองความต้องการของประชากรกลุ่มนี้ได้ดี อันเนื่องมาจากคนวัยชราส่วนใหญ่ต้องใช้ ชีวิตตามลำพัง บุตรหลานมีภารกิจด้านการงานและการศึกษาเล่าเรียน จึงไม่มีผู้ดูแล

การเพิ่มขึ้นของประชากรกลุ่มคนวัยชราของประเทศไทยในอนาคตอันใกล้นี้ เป็นผลทำให้มีความต้องการสินค้าและ บริการของคนกลุ่มนี้เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งรูปแบบการให้บริการสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบันยังมีการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจน (Promtingkran *et al.*, 2017, p.17) ประการสำคัญคนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มผู้บริโภคกลุ่มใหม่ นักการตลาดและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบการดำเนินชีวิต และความต้องการของคนวัยชรา

กลุ่มจังหวัดจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิที่ประกอบด้วยจังหวัดสมุทรปราการ นครนายก ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสระแก้ว ครอบคลุมพื้นที่ 20,210.68 ตารางกิโลเมตร (The Office of Strategy Management: Mid Central Provincial Cluster, 2016, p.2) เป็นเมืองเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม มีแนวโน้มเป็นสังคมเมืองมากขึ้น ประชากรวัยชรา มีปริมาณเพิ่มมากขึ้นตามแนวโน้มของประชากรวัยชราภาพรวมทั้งประเทศ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิต ศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราในชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพา สุวรรณภูมิ ผลการวิจัยเป็นประโยชน์ในการจัดบริการดูแลอำนวยความสะดวกของภาคเอกชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตของคนวัยชราในชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิ
2. เพื่อศึกษาความต้องการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราในชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพา สุวรรณภูมิ
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราในชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัด เบญจบุรพาสุวรรณภูมิ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของคนวัยชรา

สมมติฐาน

คนวัยชราในชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิที่มีเพศ อายุ สภาพสมรส การศึกษา รายได้ และ อาชีพเดิม แตกต่างกัน มีความต้องการในการบริการ ดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยการตลาด (Marketing Research) เชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิต และศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราในชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ คนวัยชราที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปที่พักอาศัยในชุมชนเมือง (เขตเทศบาล) กลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิ สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว

ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เนื่องจากประชากรที่ศึกษา คือ คนวัยชราที่พักอาศัยในชุมชนเมือง (อยู่ในเขตเทศบาล) กลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิ ไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการคำนวณโดยสูตรการหาขนาดตัวอย่างของ Yamane (1973, p.10) ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 385 คน ผู้วิจัยเพิ่มตัวอย่างสำรองอีกจำนวน 5 คน รวมเป็น 390 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรในการศึกษาวิจัยแบ่งได้ดังนี้ 1) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลของคนวัยชรา คือ เพศ อายุ สภาพสมรส การศึกษา รายได้ และอาชีพเดิม 2) ตัวแปรตาม คือ รูปแบบการดำเนินชีวิต และความต้องการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราในชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของคนวัยชราได้แก่ เพศ อายุ สภาพสมรส การศึกษา รายได้ และอาชีพเดิม ตอนที่ 2 สอบถามรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนวัยชราในชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิ ตอนที่ 3 สอบถามความต้องการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราในชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิ

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลกับคนวัยชราที่พักอาศัยในชุมชนเมืองกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิที่สุ่มเลือกได้ จำนวนสามจังหวัดคือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสระแก้ว ด้วยคณะผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยในการเก็บข้อมูลภาคสนาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้มีดังนี้

- 1) ค่าร้อยละ ใช้ในการวิเคราะห์ลักษณะทางประชากรศาสตร์และรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนวัยชรา
- 2) ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้วิเคราะห์ความต้องการบริการดูแลอำนวยความสะดวกสำหรับคนวัยชรา
- 3) ค่าที (t-test) ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชรา จำแนกตามเพศ และ
- 4) ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ใช้วิเคราะห์ เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อความแตกต่างของความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชรา จำแนกอายุ สภาพสมรสการศึกษา รายได้ และอาชีพเดิม

ผลการวิจัย

1. รูปแบบการดำเนินชีวิตของคนวัยชราส่วนใหญ่ใช้ชีวิตประจำวันอยู่กับบ้าน มีบุคคลที่ดูแลคนวัยชราเป็นลูกหลาน มีเงินออม ไม่เกิน 50,000 บาท มีรายจ่ายค่าอาหารและรายจ่ายที่จำเป็น ซื้อสินค้าจากร้านโชห่วยใกล้บ้าน ต้องการบริการการรักษายาบาล มีรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบธรรมดา บุคคลที่มีความสำคัญต่อการเป็นอยู่ของคนวัยชราส่วนใหญ่เป็นลูก และรับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ ดังข้อมูลในตารางที่ 1 2 และ 3

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของแหล่งซื้อสินค้าของคนวัยชรา

แหล่งซื้อสินค้าของคนวัยชรา	จำนวน	ร้อยละ
ร้านโชห่วยใกล้บ้าน	162	45.60
ร้านสะดวกซื้อสมัยใหม่	46	13.00
ร้านค้าปลีกขนาดใหญ่	38	10.70
ตามตลาดสดและตลาดนัด	109	30.70
รวม	355	100.00

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของบริการที่คนวัยชราต้องการ

บริการที่คนวัยชราต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
การรักษาพยาบาล	289	81.40
การท่องเที่ยว	13	3.70
ที่อยู่อาศัย	23	6.50
การสื่อสาร	25	7.00
การบันเทิง	4	1.40
รวม	355	100.00

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของรูปแบบการใช้ชีวิตของคนวัยชรา

รูปแบบการใช้ชีวิตของคนวัยชรา	จำนวน	ร้อยละ
แบบสมถะเรียบง่าย	153	43.10
แบบธรรมดา	174	49.00
แบบตามสมัยนิยม	22	6.20
แบบหรูหรา	6	1.70
รวม	355	100.00

2. ความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกสำหรับคนวัยชราโดยภาพรวมมีความต้องการในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านบริการการรักษาพยาบาลมีความต้องการระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ดังข้อมูลในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกสำหรับคนวัยชรา

ความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวก สำหรับคนวัยชรา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการรักษาพยาบาล			
1. การจัดให้มีสถานอนามัย/โรงพยาบาลชุมชนในชุมชน	4.54	0.64	ต้องการมากที่สุด
2. การจัดให้มีสถานพยาบาลสำหรับคนวัยชรา	4.37	0.74	ต้องการมากที่สุด
3. การจัดบริการรักษาพยาบาลจากแพทย์และพยาบาลแบบบริการถึงบ้าน	4.26	0.86	ต้องการมากที่สุด
รวมด้านการรักษาพยาบาล	4.39	0.72	ต้องการมากที่สุด
ด้านการท่องเที่ยว			
1. การจัดบริการนำเที่ยวสำหรับคนวัยชรา	3.60	0.77	ต้องการมาก
2. การจัดบริการนำเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม	3.50	0.87	ต้องการมาก
3. การจัดบริการนำเที่ยวเพื่อแสวงบุญทางศาสนา	3.71	0.90	ต้องการมาก
รวมด้านการท่องเที่ยว	3.60	0.72	ต้องการมาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวก สำหรับคนวัยชรา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านที่อยู่อาศัย			
1. การจัดให้มีบ้านพักสำหรับคนวัยชราในชุมชน	3.79	1.12	ต้องการมาก
2. การจัดให้มีบ้านพักฉุกเฉินสำหรับคนวัยชรา	3.82	1.11	ต้องการมาก
3. การจัดสถานบริการรับเลี้ยงดูแลเพื่อบริการคนวัยชรา	3.92	1.09	ต้องการมาก
รวมด้านที่อยู่อาศัย	3.85	1.05	ต้องการมาก
ด้านนันทนาการและการบันเทิง			
1. การจัดให้มีชมรมผู้สูงอายุขึ้นในชุมชน	3.94	0.72	ต้องการมาก
2. การจัดสถานที่สำหรับพบปะสังสรรค์สำหรับคนวัยชรา	3.97	0.76	ต้องการมาก
3. การจัดบริการศูนย์กีฬาและการออกกำลังกายสำหรับคนวัยชรา	4.12	0.85	ต้องการมาก
4. การจัดกิจกรรมทางประเพณีวัฒนธรรมเพื่อยกย่องผู้สูงอายุ	3.93	0.76	ต้องการมาก
รวมด้านนันทนาการและการบันเทิง	3.99	0.63	ต้องการมาก
ด้านการศึกษาและฝึกอบรม			
1. การจัดหลักสูตรการศึกษาสำหรับคนวัยชรา	3.31	1.07	ต้องการปานกลาง
2. การจัดฝึกอบรมสำหรับคนวัยชรา	3.40	0.91	ต้องการปานกลาง
3. การจัดโครงการปฏิบัติธรรมสำหรับคนวัยชรา	3.56	0.98	ต้องการมาก
รวมด้านการศึกษาและฝึกอบรม	3.42	0.86	ต้องการมาก
รวมทุกด้าน	3.86	0.62	ต้องการมาก

3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชรา

1) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test) พบว่า ความต้องการในการบริการ ดูแลอำนวยความสะดวกคนวัยชรา มีค่า Probability (P) โดยภาพรวมเท่ากับ 0.109 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า คนวัยชราที่มีเพศต่างกันมีความความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชรา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการบริการ ดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราที่มีอายุต่างกัน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวพบว่า ความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกคนวัยชรา มีค่า Probability (P) โดยภาพรวมเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า คนวัยชราในกลุ่มอายุต่าง ๆ มีความความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราที่มีสภาพสมรสต่างกัน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวพบว่า ความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกคนวัยชรา มีค่า Probability (P) โดยภาพรวมเท่ากับ 0.061 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า คนวัยชราที่มีสภาพสมรสต่างกัน มีความความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีด้านที่อยู่อาศัย ที่ค่า Probability (P) เท่ากับ 0.008 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05

4) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวพบว่า ความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชรา มีค่า Probability (P) โดยภาพรวมเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่า คนวัยชราที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราที่มีรายได้ต่างกัน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวพบว่า ความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกคนวัยชรา มีค่า Probability (P) โดยภาพรวมเท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 สรุปได้ว่าคนวัยชราที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความความต้องการในการบริการ ดูแลอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชราที่มีอาชีพเดิมต่างกัน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียวพบว่า ความต้องการในการบริการ ดูแลอำนวยความสะดวกคนวัยชรา มีค่า Probability (P) โดยภาพรวมเท่ากับ 0.427 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 สรุปได้ว่า คนวัยชราที่มีอาชีพเดิมต่างกัน มีความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกของคนวัยชรา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า บุตรหลานเป็นบุคคลที่ดูแลคนวัยชรามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.80 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Boukeaw & Teungfung (2016, p.94) ที่ได้ศึกษาการดูแลสุขภาพและภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไทย ได้เสนอว่า ควรส่งเสริมพฤติกรรมการดูแลผู้สูงอายุ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว ถือว่าเป็นหน้าที่ที่ต้องตอบแทนบุญคุณของบุพการี แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Tapasee *et al.* (2017, p.42) ที่ได้ศึกษารูปแบบการจัดบริการดูแลผู้สูงอายุโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลวังตะกู จังหวัดนครปฐมพบว่า ผู้สูงอายุต้องการให้มีจิตอาสาช่วยดูแลระหว่างมารักษาที่โรงพยาบาล ทั้งนี้เนื่องมาจากบุตรหลานไม่มีเวลามาช่วยรับส่งไปโรงพยาบาลหรือผู้สูงอายุอาจไม่ยอมรับการรบกวนเวลาในการประกอบอาชีพการงานของลูกหลาน

จากการศึกษาพบว่า บริการรักษาพยาบาลเป็นบริการที่คนวัยชราต้องการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.80 ซึ่งสอดคล้องกับ Boonchaluksi & Worasiriamorn (2018, p.1) ที่ได้ศึกษาเรื่องภาคเอกชนกับการให้บริการสุขภาพและการดูแลผู้สูงอายุไทยพบว่า ผู้สูงอายุมีปัญหาสุขภาพและการเจ็บป่วยเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น ซึ่งต้องการบริการสุขภาพที่ต่อเนื่อง ประกอบกับผู้สูงอายุหรือคนวัยชราส่วนใหญ่มักจะมีปัญหาเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บไม่มากนักน้อยจึงมีความต้องการบริการรักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้นเช่นเดียวกัน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Tapasee *et al.* (2017, p.42) ที่ได้ศึกษารูปแบบการจัดบริการดูแลผู้สูงอายุโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลวังตะกู จังหวัดนครปฐมพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการบริการสุขภาพในด้านการมีบริการการตรวจรักษาที่บ้าน การมีผู้ช่วยเหลือพาเข้าห้องน้ำพาเดินไปตรวจที่โรงพยาบาล การได้รับความรู้เรื่องผลข้างเคียงของยา การออกกำลังกาย การให้มีแพทย์มารักษาที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และการมีเจ้าหน้าที่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นมาเยี่ยมผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาผู้อื่นและให้มีพระมาโปรดที่บ้าน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีโรคประจำตัว ไม่มีผู้ดูแลโดยเฉพาะและลูกหลานต้องออกไปประกอบอาชีพการงาน

จากการเปรียบเทียบความต้องการบริการของคนวัยชราพบว่าคนวัยชราที่มี อายุ การศึกษา และรายได้แตกต่างกัน มีความต้องการการบริการดูแลอำนวยความสะดวกแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Pajit (2015, p.157) ที่ได้ศึกษาคุณภาพในการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งค้นพบว่าผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ วุฒิการศึกษา แหล่งที่มาของรายได้หลักและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันทำให้คุณภาพในการดำรงชีวิตแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Pongdee & Kuhirunyaratn (2015, p.561) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเหมืองแบ่ง ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอสว่างพูน จังหวัดเลยพบว่า เพศ และอายุ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุ ทั้งนี้เป็นเพราะเพศ อายุ และการศึกษาที่แตกต่างกันของคนวัยชราทำให้มีความต้องการบริการที่แตกต่างกันด้วย

สรุปผลการวิจัย

คนวัยชราเขตชุมชนเมืองในกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิ ส่วนใหญ่มีรูปแบบการดำเนินชีวิต ใช้ชีวิตประจำวันอยู่กับบ้าน มีบุคคลที่ดูแลคนวัยชราเป็นลูกหลานมีเงินออมไม่เกิน 50,000 บาท มีรายจ่ายค่าอาหารและรายจ่ายที่จำเป็นซื้อสินค้าจากร้านโชห่วยใกล้บ้าน ต้องการบริการการักษาพยาบาล มีรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบธรรมดาค่าบุคคลที่มีความสำคัญต่อการเป็นอยู่ของคนวัยชราส่วนใหญ่เป็นลูก และรับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ และจากศึกษาความต้องการการบริการพบว่า คนวัยชราเขตชุมชนเมืองในกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิ มีความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกสำหรับคนวัยชรา โดยภาพรวมมีความต้องการระดับมาก โดยมีความต้องการด้านบริการการรักษาพยาบาลระดับมากที่สุด ส่วนด้านการท่องเที่ยว ด้านที่อยู่อาศัย ด้านนันทนาการและการบันเทิง และด้านการศึกษาและฝึกอบรมมีความต้องการระดับมาก และจากการเปรียบเทียบคนวัยชราเขตชุมชนเมืองในกลุ่มจังหวัดเบญจบุรพาสุวรรณภูมิพบว่า คนวัยชราที่มีเพศสภาพสมรส และอาชีพเดิมต่างกัน มีความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกไม่แตกต่างกัน ส่วนคนวัยชราที่มีอายุการศึกษา และรายได้ต่างกัน มีความต้องการในการบริการดูแลอำนวยความสะดวกสำหรับคนวัยชราแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การปกครองท้องถิ่น ควรวางแผนเตรียมการในการจัดบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และกิจกรรมเพื่อคนวัยชราให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของคนวัยชรา และรองรับจำนวนของคนวัยชราที่จะเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต
2. ผู้ประกอบการธุรกิจควรเตรียมการ จัดบริการดูแลอำนวยความสะดวกในด้านการรักษาพยาบาล การท่องเที่ยว ที่อยู่อาศัย นันทนาการและการบันเทิง การศึกษาและการฝึกอบรม ให้สอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตและความต้องการของคนวัยชราให้เพิ่มมากขึ้นในอนาคต
3. คนวัยชราในเขตชุมชนเมืองควรวางแผนเตรียมการในการดำเนินชีวิตในช่วงวัยชรา โดยเฉพาะการวางแผนการเงินเพื่อใช้ในยามชรา ควรดูแลและรักษาสุขภาพให้แข็งแรงสมบูรณ์ และป้องกันปัญหาด้านสุขภาพที่จะเกิดขึ้นในวัยชราซึ่งจะส่งผลกระทบต่อรายจ่ายที่จะเพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งเพื่อสุขภาพที่ดีในวัยเกษียณ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ที่สนับสนุนงบประมาณให้ทุนอุดหนุนในการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- Boonchaluxi, V. & Worasiriamorn, Y. (2018). *Private sector with health care services and elderly care*. (Online). Retrieved 21, 2018, from: <http://www.kb.hsri.or.th/dspace/handle>. (in Thai)
- Boukeaw, P. & Teungfung, R. (2016). Health care and health status of Thai aging. *Journal of Association of Researchers*, 21(2), 94-105. (in Thai)
- Naresuan University. (2016). *Attitudes towards the elderly* [Online]. Retrieved December 12, 2016, from: <http://www.office.nu.ac.th>. (in Thai)
- National Statistical Office. (2016). *The 2014 survey of the older persons in Thailand*. Bangkok: National Statistical Office. (in Thai)
- Paijit, P. (2015). Quality of life of elderly in Surat Thani Province. *Journal of Management Sciences*, 2(2), 157-179. (in Thai)
- Pongdee, J. & Kuhirunyaratn, P. (2015). Problems and health of the elderly in the area of responsibility of the Muang baeng Tambon Health Promotion Hospital, Nong yap hung Sub-district, Wang sap hung District, Loei Province. *Journal of Community health Development, Khonkaen University*, 3(4), 561-576. (in Thai)
- Promptingkran, N., Wingwon, B. & Sungkawan, J. (2017). Multi- group of integrated marketing Communications service quality and Perceived Value and Satisfaction toward Customers Repurchasing Intention Elderly Care Business. In Thailand. *Journal of Yala Rajabhat University*, 12(1), 17-28. (in Thai)
- Tapasee, W., Danpradid, P. & Rattanawijit, S. (2017). Health care service model for elderly by community participation, Wangtagoo Subdistrict, Nakhon Pathom Province. *Kuakarun Journal of Nursing*, 24(1), 42-53. (in Thai)
- The Office of Strategy Management: Mid Central Provincial Cluster. (2016). *The condition of the Mid Central Provincial Cluster* [Online]. Retrieved December 19, 2017, from: <http://www.osmcentral.moi.go.th>. (in Thai)
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. New York: Harper & Rows.